

Szalónak vára, Városszalónak

2014. november 26. 13:42

A béke múzeuma egy ódon várkastélyban

Nyugati határvidékünk egyik legnagyobb középkori erődtípusa Szalónak vára komoran magaslik a körülötte épült Városszalónak (Stadtdchlaining) ódon házacska fölé. A Fehér-patak buja völgyéből kiemelkedő meredek szirten álló épületkomplexumban ma a Béke Európai Múzeumának kiállításait láthatjuk. A vár története

Egy 1271-ből származó oklevél szerint már ezen a helyen állt a **Németújvári** család birtokában lévő vár. Később a **Kanizsaiaké** lett, de közben többször is királyi vár volt az épület. Első fénykorát **Baumkirchner András** német zsoldosvezér idején élte 1446-1471 között. A várkastélyt kora igényeinek megfelelő pompával építtette ki, ekkor alakult ki a vár körüli település, mely köré városfalat építettek. Ezt a középkori utcarendszert őrzi ma is a falu.

Baumkirchner a várat az osztrák császártól kapta, azonban 1468-ban átállt **Mátyás király** oldalára, s több sikeres hadjáratot is vezetett. **III. Frigyes** osztrák uralkodó 1471-ben Graz-ba csalta, majd orvul megölette a várkapitányt.

1527-től több mint 300 évig a **Batthyány** család birtokában volt a vár, idejük alatt fellendült a városka gazdasága, s jórészt ők építtették ki a ma is látható kastélyrészt. **Gróf Batthyány Lajos** volt az utolsó vártulajdonos a családból, 1849-es kivégzése után a magyar kamarára szállt a tulajdonjog. A folyamatosan pusztuló, több tulajdonost is váltó várat végül 1957-ben **Udo Illig** nyugalmazott miniszter vette meg, elkezdődött a rekonstrukció, mely a vár tartományi tulajdonba kerülése (1980) után folytatódott.

Az 1980-as években ide költözött az osztrák **Béke- és Konfliktuskutató Központ**, majd később itt rendezték be a nagyszabású **Békemúzeumot** is. Az épület a kiállítások mellett helyt ad egy szállodának és egy konferenciaközpontnak is. **A vár látogatása**

A szalónaki vár a külsőtornyos, szabálytalan alaprajzú várak típusába tartozik. A középkor óta szinte teljes épségben fennmaradt épületet egyik oldalról a **Fehér-patak** mély, sötét, meredek falú völgye, másik oldalról pedig a mély, buja növényzetű **várárok** övezi. A vár jellegzetessége két magas tornya, a négyzetes **örtorony**, és a régebbi kör alakú **Öregtorony**. Az utóbbiból parádés kilátás nyílik a városra és környékére, az örtoronyba nem lehet felmenni az ott élő védett denevérek kolónia miatt.

A várhoz, a széles várárkon keresztül, 12 pilléren nyugvó hosszú **híd** vezet, melynek elejét **Szűz Mária** és **Nepomuki Szent János** barokk szobra díszíti. Az 1648-ban épült tornyos **kapuépítményen** keresztül jutunk be a vár tágas udvarába. Még az udvar előtt balra találjuk a kasszát. A nagyméretű, háromszögletű **udvaron** a bejárattal szemben lévő **védőfolyosóról** szép kilátás nyílik a patak völgyére. Jobbra van a magas XV. századi **örtorony** és az aljában nyíló ún. **Granariumban** rendezték be a modern konferenciaközpontot.

A **várudvar** bal oldalán találjuk a tulajdonképpeni **kastélyrészt**, mely nagyrészt a **Batthyányak** ideje alatt épült ki. Egy újabb hídon áthaladva jutunk a belső, ún. **Fekete udvarba**, mely nevét jellegzetes stukkódíszítéséről kapta. Itt emelkedik a vár legrégebbi része a XIII. századi **Öregtorony**. Jobbra a palotaszárny húzódik, melynek 3 szintjén rendezték be a kiállításokat.

A pincében

<http://kirandulastippek.hu/news/article/szalonak-vara-varosshalonak>